

KURZWEIL 3000 EFFECTIEF EN MOTIVEREND?

	KURZWEIL 3000 EFFECTIEF EN MOTIVEREND?
Praktijkvraag	Basisschool 't Panorama heeft Kurzweil 3000 aangeschaft. Eerder heeft een student onderzoek gedaan naar de implementatie van Kurzweil. 't Panorama wil nu weten of er vooruitgang te zien is in technisch leesvaardigheid en verbetering in leesmotivatie bij de dyslectische leerlingen van groep 7 die gebruik maken van Kurzweil.
Doel	Het verbeteren van het technisch lezen en van de leesmotivatie.
Ict-rijk leerarrangement	Het leerarrangement is speciaal ontwikkeld voor zeven dyslectische leerlingen uit groep zeven en duurde tien weken. De leerlingen hebben gezamenlijk instructies gekregen van de leerkracht over de verschillende functies van het programma en kregen vervolgens oefentijd om een start te maken met het lezen en het oefenen met de technische aspecten van het programma. Vervolgens hebben de leerlingen individueel tweewekelijks met behulp van Kurzweil tijdens de stilleesmomenten in de mediatheek een zelfgekozen boek gelezen. Er is een leesrooster opgezet voor de leerlingen omdat er slechts vijf licenties zijn voor het softwareprogramma. Sommige leerlingen hebben ook op andere momenten in de week met Kurzweil kunnen lezen. De leerkracht loopt tijdens de leestijden rond om vragen te beantwoorden en te kijken hoe het gaat. In de zesde week heeft de leerkracht kort besproken met de dyslectische leerlingen hoe het werken met Kurzweil 3000 verloopt. Vervolgens hebben alle leerlingen over hun boek verteld. Leerlingen hebben elkaar geïnspireerd om specifieke boeken te gaan lezen. In de tiende week heeft de leerkracht met de leerlingen het proces en de ervaringen van de leerlingen in het werken met Kurzweil geëvalueerd. Aan het eind van het ict-leerarrangement kregen de zeven dyslectische leerlingen een Kurzweil 3000 boekendiploma met daarop de lijst van de gelezen boeken.
Differentiatie	Tijdens de stilleesmomenten op school lezen alle leerlingen op hun eigen niveau. De dyslectische leerlingen kunnen door middel van deze software gebruik maken van extra ondersteuning bij het lezen doordat de tekst hardop wordt voorgelezen. Daarnaast is het programma erop gericht om leerlingen die moeite hebben met het lezen toch te motiveren. Hiervoor is ook het boekendiploma ingezet.
Inzet hardware en software	De leerlingen hebben individueel gewerkt met Kurzweil op een pc. Kurzweil 3000 is dyslexiesoftware voor alle vormen van dyslexie in alle schooltypen. Deze software leest digitale tekst op de computer hardop voor met een kunstmatige stem. Ook kan Kurzweil internetsites lezen. Wanneer de software van start gaat, wordt de meeleescursor geactiveerd. Daarin wordt de hele zin en het voorgelezen woord gemarkeerd zodat de leerling gemakkelijk mee kan lezen. De voorleessnelheid en voorleesstem kunnen zelf worden bepaald, zodat het kind in eigen tempo kan lezen en oefenen. Het programma staat op een USB stick en hoeft niet geïnstalleerd te worden. Kurzweil kan ook remediërend ingezet worden, bijvoorbeeld bij het extra oefenen om het leestempo te verhogen.
Onderzoeks-vraag	Heeft Kurzweil 3000 een positief effect op de technische leesresultaten en de leesmotivatie van de dyslectische leerlingen uit groep 7 van de basisschool 't Panorama?
Onderzoeks-methodiek	Er is een beginmeting en een nameting uitgevoerd met behulp van de DMT en AVI van Cito (2010) om het leesniveau van de leerlingen te bepalen. De leesboeken voor elke leerling zijn aangepast aan het niveau. De leerlingen zijn individueel geïnterviewd over hun gebruik van Kurzweil, houding ten opzichte van en ervaringen met Kurzweil. Om de hoogte van de leesmotivatie van de leerlingen te bepalen is aan het begin en aan het eind van het arrangement de leesmotivatielijst van Van Elsäcker (2002) afgenomen bij de leerlingen. De leerlingen zijn geobserveerd tijdens het lezen met Kurzweil.
Conclusies	De dyslectische leerlingen zijn positief over het werken met Kurzweil en vinden het een makkelijk programma. De leerlingen vinden de voorleesfunctie van Kurzweil handig. Negatieve reacties zijn gericht op de technische problemen, zoals de saaie, eentonige stem van het programma, de foute uitspraak van diverse woorden in de teksten en het moeizaam

	<p>opstarten of vastlopen van het programma. Opvallend is dat deze aspecten in een onderzoek uitgevoerd door Braams (2003) ook al zijn gesignaleerd. Het programma heeft in de korte tijd dat het onderzoek heeft plaatsgevonden een positief effect gehad op de technische leesresultaten en de leesmotivatie van de meeste leerlingen. De leerlingen die gelijk zijn gebleven qua leesprestaties of achteruit zijn gegaan lezen niet of minder mee met de kunstmatige stem. Hierbij ontbrak de visuele ondersteuning.</p>
--	---